

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lähihoitaja

Tutkinnon perusteet
Vanhustyön koulutusohjelma

Sisällys

1 Vanhustyön koulutusohjelma.....	3
1.1 Koulutusohjelman pakollinen tutkinnon osa.....	5
1.2 Valinnainen tutkinnon osa	20
1.3 Arviointisuunnitelma	31

Liitteet

Liite 1	Jaksosuunnitelmat
Liite 2	Harjoitustunnit

14.11.2011 alkaen

1 Vanhustyön koulutusohjelma

Opiskelijan tulee suorittaa kaikille pakolliset tutkinnon osat (Kasvun tukeminen ja ohjaus (15 ov), Hoito- ja huolenpito (20 ov) ja Kuntoutumisen tukeminen (15 ov) hyväksytysti ennen vanhustyön koulutusohjelmaan siirtymistä. Näiden lisäksi suoritettuna tulee olla lääkelaskut. Ammattitaitoa täydentäviä tutkinnon osia ja vapaasti valittavia tutkinnon osia voi tarvittaessa suorittaa vielä viimeisen opiskeluvuoden aikana.

Vanhustyön koulutusohjelma on laajuudeltaan 40 ov. Se koostuu kaikille pakollisesta tutkinnon osasta (30 ov) sekä valinnaisesta kotihoidon ja huolenpidon tutkinnon osasta (10 ov). Molemmat tutkinnon osat sisältävät teoriaopintoja, harjoitustunteja (Liite 2.) sekä työssäoppimista. Koulutusohjelmaopinnot on jaksotettu kolmeen kokonaisuuteen siten, että opiskelija voi siirtyä näihin opintoihin joka osuuden alussa (Liite 1.).

Koulutusohjelmaopintoihin sisältyvä opinto-ohjaus tukee opiskelijan oppimista ja ammatillista kasvua. Ohjauksella autetaan opiskelijaa mm. opintoihin liittyvissä valinnoissa. Opintojen päättövaiheessa opiskelijalle tiedotetaan erilaisista jatko-opintomahdollisuuksista.

Koulutusohjelmaopinnot opinnäytettä tehdään koko viimeisen vuoden ajan prosessinomaisesti. Opinnäyte on opintoja kokoava tehtäväkokonaisuus, johon liittyy aina sekä kirjallinen että toiminnallinen osuus. Opinnäyte tehdään pääsääntöisesti ryhmätyönä tai laajempina projektina.

Vanhustyön koulutusohjelman työssäoppimisen määrä on yhteensä 19 opintoviikkoa. Koulutusohjelman työssäoppimiseen sisältyy kaksi ammattiosaamisen näyttöä, joista toinen liittyy pakolliseen ja toinen valinnaiseen tutkinnon osaan. Ennen ammattiosaamisen näyttöä opiskelijalla on työssäoppimisjakso, joka arvioidaan. Työssäoppimisjakso valmentaa opiskelijaa tulevaan ammattiosaamisen näyttöön.

Kotihoidon ja huolenpidon valinnaisen tutkinnon osan näyttö annetaan kotihoidossa Josakin muussa koulutusohjelmasta opiskeleva opiskelija voi valita valinnaiseksi tutkinnon osakseen myös kotihoidon ja huolenpidon. Tällöin hän antaa ammattiosaamisen näytön vastaavalla tavalla kuin sairaanhoidon ja huolenpidon koulutusohjelmaa käyvä opiskelija.

Seuraavassa taulukossa on kuvattuna vanhustyön koulutusohjelman jaksot ja niiden osat sekä luvuissa 1.1. ja 1.2. niihin liittyvät ammattitaitovaatimukset, sisällöt ja arviointikriteerit.

Vanhustyön koulutusohjelma

VANHUSTYÖ (40 ov)		
Jaksot 1-2	Jaksot 3-4	Jaksot 5-6
<p>Voimavaralähtöisyys vanhustyössä (13 ov)</p> <p>Vanhuus ja vanheneminen (1,5 ov)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yksilöllinen vanhustyö (1 ov) - Voimavaralähtöinen vanhustyö (0,5 ov) <p>Geriatrinen hoitotyö (4 ov)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Syventävä lääkehoito1 (1 ov) - Saattohoito 0,5 ov - Vanhus sisätautipotilaana1 (1,5 ov) - Vanhus kirurgisena potilaana1 (1ov) <p>Ensiapu 2 (0,5 ov) Opinnäyte Opintojen ohjaus</p> <p>Työssäoppiminen: vanhusten hoitotyö eri toimintaympäristöissä 6 ov</p>	<p>Lähihoitaja asiakaspalvelutyössä (4 ov)</p> <p>Lähihoitaja hoito- ja hoivayrityksessä (2 ov) Työelämä tietous (1,0 ov) Yrittäjyys (1,0 ov)</p> <p>Ruotsi (0,5 ov) Englanti (0,5 ov) Opinnäyte Opintojen ohjaus</p>	<p>Vanhuuden erityispiirteet (13 ov)</p> <p>Geriatriset pitkäaikaissairaudet 3ov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanhus sisätautipotilaana 2 (1 ov) - Vanhus kirurgisenapotilaana 2 (1 ov) - Muistisairaana hoitotyö (1 ov) <p>Syventävä lääkehoito 2 (0,5 ov) Virkeä vanhuus (1,5 ov) Opinnäyte Opintojen ohjaus</p> <p>Työssäoppiminen: vanhusten erilaiset asuin- ympäristöt 7 ov</p>
<p>Opinnäyte ja opintojen ohjaus</p>	<p>Opinnäyte (2ov) ja opintojen ohjaus (½ov)</p>	<p>Opinnäyte ja opintojen ohjaus</p>
	<p>Vanhusten kotihoito ja huolenpito 10 ov (= valinnainen tutkinnon osa)</p> <p>Kotihoitotyö 2, 0 ov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotihoito palvelumuotona (1 ov) - Sosiaalipalvelut (1 ov) <p>Kotihoidon erityiskysymykset 2,0 ov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mielen terveyden hoito ja päihdeongelmat (1 ov) - Ravitsemustietous (0,5 ov) - Saattohoito (0,5 ov) - <p>Työssäoppiminen: eri asiakasryhmien hoito kotona (6ov)</p>	

1.1 Koulutusohjelman pakollinen tutkinnon osa

Osaamisalan ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työskennellä vanhustyön eettisten periaatteiden ja ikääntyneiden palveluiden laatusuosituksen mukaisesti sekä kehittää vanhus-työtä
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida vanhusten hoitoa ja palvelua ottaen huomioon asiakkaan voimavarat ja osallisuuden
- käyttää ammatillisia vuorovaikutustaitojaan työskennellessään vanhusten ja heidän läheistensä kanssa
- tukea ja ohjata vanhuksia päivittäisissä toiminnoissa kuntouttavaa työtettä käyttäen
- motivoida ja ohjata vanhuksia liikuntaan ja lihaskunnon ylläpitämiseen
- edistää vanhuksen elämänlaatua ottaen huomioon hänen ainutlaatuisen elämäntilanteensa ja elämänsä historian
- ohjata toimintakyvyltään erilaisia vanhusryhmiä
- ohjata vanhuksia ja heidän läheisiään terveyden edistämiseksi (terveellisen elämän mahdollistaminen, haittojen ja sairauksien ehkäisy, hoito sekä kuntoutus), sosiaalisissa ja psyykkisissä ongelmissa sekä erilaisten palvelujen hakemisessa ja käytössä
- toteuttaa lääkehoitoa
- hyödyntää oman alansa tietoperustaa
- hyödyntää kielitaitoaan asiakaspalvelussa
- suunnitella oman osaamisensa tuoteistamista
- kehittää toimintaansa saamansa palautteen pohjalta sekä arvioida omaa osaamistaan
- työskennellä yhteistyössä muiden toimijoiden ja verkostojen kanssa
- edistää omaa työhyvinvointia ja työturvallisuuttaan.

Arviointi

Taulukkoon on koottu arvioinnin kohteet sekä arviointikriteerit kolmelle eri osaamisen tasolle. Ammatillisessa peruskoulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla tutkinnon osan keskeinen sisältö.

Voimavara- ja työmotivaatio vanhustyössä (13 ov) sisältää opinnäytteen sisältää opintojen ohjauksen sisältää työssäoppimisen vanhustyön eri toimintaympäristöissä 6ov				
	Sisällöt	Arviointikriteerit		
		Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
		Opiskelija		
Vanhuus ja vanheneminen - Yksilöllinen vanhustyö 1,0 ov	Vanhuskäsitys	noudattaa työssään vanhustyötä ohjaavia säädöksiä, säännöksiä, suosituksia ja eettisiä periaatteita.	perustelee toimintaansa tiedolla vanhustyötä ohjaavista säädöksistä, säännöksistä, suosituksista ja eettisistä periaatteista.	perustelee monipuolisesti ja kattavasti toimintaansa tiedolla vanhustyötä ohjaavista säädöksistä, säännöksistä, suosituksista ja eettisistä periaatteista.
	Vanhustyön etiikka			
	Vanheneminen ja vanhenemisen tuomat muutokset	käyttää työssään tietoa erilaisista vanhuskäsityksistä ja niiden sidonnaisuudesta kulttuuriin sekä pohtii omia vanhenemiseen liittyviä käsityksiään, asenteitaan ja arvojaan.	ottaa työssään huomioon ja pohtii erilaisten vanhuskäsitysten merkitystä vanhustyössä sekä omia vanhenemiseen liittyviä käsityksiään, asenteitaan ja arvojaan.	ottaa työssään huomioon ja pohtii omaa vanhuskäsitystään ja arvo maailmaansa sekä perustelee toimintaansa niiden pohjalta.
	Elämänhistorian merkitys			
	Ikääntyneiden palvelujärjestelmä	suunnittelee työnsä vanhustyön eettisiä periaatteita noudattaen työyksikön toimintaan sopivaksi	suunnittelee työnsä vanhustyön eettisiä periaatteita noudattaen ja hahmottaa työnsä kokonaisuutena työyksikön toimintaan sopivaksi.	suunnittelee työnsä vanhustyön eettisiä periaatteita noudattaen, ottaa huomioon asiakkaan erityispiirteitä sekä pystyy tarvittaessa joustavasti muuttamaan toimintaansa
Valtakunnalliset suositukset ja laatu vanhustyössä	hyödyntää työssään tietoa laatutyön perusteista ja ikääntyneiden palveluiden laatusuosituksista.	perustelee työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla laatutyön perusteista ja ikääntyneiden palveluiden laatusuosituksista.	perustelee kattavasti ja monipuolisesti työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla laatutyön perusteista ja ikääntyneiden palveluiden laatusuosituksista.	

- Voimavara- lähtöinen vanhustyö 0,5 ov	Terveys ja toimintakyky Toimintakyvyn arviointi - toimintakykymittarit Kuntouttava työote vanhustyössä, voimavara- lähtöisyys, toimintakyvyn tuke- minen Vanhusten hoito- ja palvelusuunnitelma	hyödyntää työssään tietoa Suomen historiasta ja vanhustyön kehittymisestä.	ottaa työssään huomioon Suomen historian yhteyden vanhuksen elämänhistoriaan, vanhustyön kehitykseen ja vanhuskäsityksiin.	osoittaa aktiivisesti kiinnostustaan Suomen historiaan ja ottaa työssään huomioon sen yhteyden vanhuksen elämänhistoriaan, vanhustyön kehitykseen ja vanhuskäsityksiin.
		ottaa työssään huomioon asiakkaan perheen ja lähiyhteisön ja toimii yhteistyössä heidän kanssaan sekä tukee omaishoitajaa hänen työssään.	toimii aktiivisesti yhteistyössä asiakkaan perheen ja lähiyhteisön kanssa nähdessä heidän merkityksensä asiakkaan ja oman työskentelynsä voimavarana. Tukee aktiivisesti omaishoitajaa hänen työssään.	toimii aktiivisesti ja voimavara- lähtöisesti yhteistyössä asiakkaan perheen ja lähiyhteisön kanssa. Tukee omaishoitajaa hänen työssään. Löytää myönteisiä ratkaisuja myös haastavissa tilanteissa.
		ottaa huomioon työssään elämänhistorian merkityksen asiakkaan nykyisessä elämäntilanteessa	perustelee ratkaisunsa ja toimintansa tiedoilla elämänhistorian merkityksestä asiakkaan nykyisessä elämäntilanteessa.	perustelee kattavasti ja monipuolisesti ratkaisunsa ja toimintansa tiedolla elämänhistorian merkityksestä asiakkaan nykyisessä elämäntilanteessa.
		kartoittaa asiakkaan toimintakykyä, tapoja, tottumuksia ja elämänhistoriaa, mahdollisia sosiaalisia ongelmia sekä hoidon ja palvelun tarpeita työryhmän tukemana.	kartoittaa voimavara- lähtöisesti asiakkaan toimintakykyä, tapoja, tottumuksia ja elämänhistoriaa, mahdollisia sosiaalisia ongelmia sekä hoidon ja palvelun tarpeita toimintakykymittareita hyödyntäen.	kartoittaa voimavara- lähtöisesti asiakkaan toimintakykyä, tapoja, tottumuksia ja elämänhistoriaa, mahdollisia sosiaalisia ongelmia sekä hoidon ja palvelun tarpeita toimintakykymittareita hyödyntäen myös vaativissa asiakastilanteissa.
		laatii tai päivittää työryhmän tukemana yhdessä asiakkaan ja hänen edustajansa kanssa suunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi työryhmän tukemana.	laatii tai päivittää työryhmän jäsenenä yhdessä asiakkaan ja hänen edustajansa kanssa asiakkaan osallisuutta tukevan suunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi.	laatii tai päivittää työryhmän jäsenenä yhdessä asiakkaan ja hänen edustajansa kanssa asiakkaan osallisuutta tukevan suunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi kriittisesti
		tukee asiakkaan toimintakykyisyyttä ja käyttää kuntouttavaa työotetta työryhmän tukemana.	käyttää kuntouttavaa työotetta arjen toiminnoissa asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämiseksi.	käyttää kuntouttavaa työotetta joustavasti ja monipuolisesti erilaisissa arjen toiminnoissa asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämiseksi.
		ohjaa asiakasta apuvälineiden ja geroteknologian käytössä sekä suoriutuu työryhmän tukemana	ohjaa ja motivoi asiakasta apuvälineiden ja geroteknologian hankinnassa ja käytössä	ohjaa ja motivoi asiakasta apuvälineiden ja geroteknologian hankinnassa ja käytössä sekä esitte-

Geriatrinen hoitotyö - Syventävä lääkehoito 1 1ov	Lääkehoidon turvallinen toteutus Lääkeaineryhmät: Sydän- ja verisuonisairauksien lääkehoito Diabeteksen lääkehoito Keuhkosairauksien lääkehoito Kivun lääkehoito Mikrobilääkkeet Virtsateiden sairauksien lääkehoito Lääkehoidon vaikuttavuuden seuranta Lääkehoidon dokumentointi ja suullinen raportointi Potilaan ja omaisten informointi ja neuvonta. Lääkelaskut	niiden hankinnasta.		lee erilaisia vaihtoehtoja asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.
		motivoi ja ohjaa asiakasta liikku- maan ja lihaskunnan vahvistami- seen tai ylläpitämiseen työryhmän tukemana.	motivoi ja ohjaa asiakasta liikku- maan ja lihaskunnan vahvistami- seen tai ylläpitämiseen	motivoi ja ohjaa asiakasta liikku- maan ja lihaskunnan vahvistami- seen ja ylläpitämiseen löytäen erilaisia vaihtoehtoja asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.
		käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asi- akkaalle. Ohjaa työryhmän tuke- mana asiakasta ja hänen läheisi- ään lääkkeiden käytössä, säilyttä- misessä, hävittämisessä ja lääke- määräysten uusimisessa.	käsittelee, annostelee ja antaa lää- kkeet oikein ja turvallisesti asiakkaal- le. Ohjaa asiakasta ja hänen läheisi- ään lääkkeiden käytössä, säilyttämi- sessä, hävittämisessä ja lääkemää- rysten uusimisessa.	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asiakkaalle. Ohjaa aktiivisesti asiakasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämi- sessä, hävittämisessä ja lääke- määräysten uusimisessa.
		hyödyntää työssään tietoa vanhus- ten lääkehoidon perusteita.	perustelee ratkaisunsa ja toimintata- pansa tiedolla vanhusten lääkehoi- don perusteista.	perustelee monipuolisesti ratkai- sunsa ja toimintaansa tiedolla vanhusten lääkehoidon perusteis- ta.
		tarkkailee työryhmän tukemana lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvai- kutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä.	tarkkailee lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöi- tä.	tarkkailee aktiivisesti lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä.
		hyväksyy kuoleman osana elämää ja pystyy puhumaan kuolemaan liittyvistä asioista vanhuksen ja hänen läheistensä kanssa työryh- män tukemana.	hyväksyy kuoleman osana elämää ja pystyy puhumaan kuolemaan liitty- vistä asioista vanhuksen ja hänen läheistensä kanssa.	hyväksyy kuoleman osana elä- mää ja pystyy luontevasti puhu- maan kuolemaan liittyvistä asiois- ta vanhuksen ja hänen läheisten- sä kanssa.

<p>- Saattohoito 0,5 ov</p> <p>- Vanhus sisätauti- potilaana 1 1,5 ov</p> <p>Harjoitustunnit 8t</p> <p>- EKG</p> <p>- trakeostomiatiltaan hoito</p> <p>- CPAP</p> <p>- Kapillaariverinäytteet</p>	<p>Kuolema eri aikakau- sina</p> <p>Saattohoito</p> <p>Palliativinen hoito, kuolevan potilaan kohtaaminen ja hyvä hoito</p> <p>Kuolevan ihmisen hoidon etiikka ja oi- keudet</p> <p>Hoitotestamentti, hoi- tottahto, hoitoneuvotte- lu</p> <p>Surutyö</p> <p>Virallinen kuolema</p>	<p>osallistuu kuolemaa lähestyvän vanhuksen hoitoon työryhmän tu- kemana.</p>	<p>osallistuu kuolemaa lähestyvän van- huksen hoitoon työryhmän jäsenenä</p>	<p>hoitaa kokonaisvaltaisesti kuole- maa lähestyvää vanhusta työryh- män jäsenenä.</p>
	<p>toimii ammatillisesti vuorovaikutus- tilanteissa asiakkaiden kanssa.</p>	<p>käyttää luontevasti ammatillisia vuo- rovaikutustaitojaan toimiessaan asi- akkaan kanssa.</p>	<p>käyttää luontevasti ammatillisia vuorovaikutustaitojaan toimies- saan asiakkaan kanssa myös haastavissa tilanteissa.</p>	
	<p>edistää ja tarkkailee asiakkaan elintoimintoja sekä uni- ja valveryt- miä työryhmän tukemana</p>	<p>edistää ja tarkkailee itsenäisesti asi- akkaan elintoimintoja sekä uni- ja valverytimiä. Puuttuu mahdollisim- man varhain terveydentilan ja toimin- takyvyn heikkenemiseen.</p>	<p>edistää ja tarkkailee itsenäisesti ja aktiivisesti asiakkaan elintoiminto- ja sekä uni- ja valverytimiä työ- ryhmän tukemana. Puuttuu mah- dollisimman varhain terveydentila- n ja toimintakyvyn heik- kenemiseen.</p>	
	<p>työskentelee aseptisesti oikein ja ehkäisee omalla toiminnallaan tar- tuntojen leviämistä.</p>	<p>toimii aseptisten periaatteiden mu- kaisesti käyttäen oikeita työskentely- tapoja sekä ennaltaehkäisee tartun- tojen leviämistä.</p>	<p>toimii myös haastavissa toimin- ta ympäristöissä aseptisten peri- aatteiden mukaisesti oikein sekä ennaltaehkäisee tartuntojen le- viämistä.</p>	
	<p>toteuttaa asiakkaan kivunhoitoa työryhmän tukena</p>	<p>toteuttaa asiakkaan kivunhoitoa itse- näisesti ja työryhmän jäsenenä</p>	<p>toteuttaa asiakkaan kivunhoitoa itsenäisesti ja työryhmän jäsene- nä käyttäen monipuolisesti erilai- sia kivunhoidon menetelmiä</p>	
	<p>vastaa omalta osaltaan työryhmän tukemana suullisesta tiedottamisesta ja asiakastietojen kirjaamisesta niin, että vanhustyön laatu sekä asiakkaan ja työntekijän oikeustur- va toteutuvat.</p>	<p>vastaa omalta osaltaan työryhmän tukemana suullisesta tiedottamisesta ja asiakastietojen kirjaamisesta niin, että vanhustyön laatu sekä asiak- kaan ja työntekijän oikeusturva to- teutuvat.</p>	<p>vastaa omalta osaltaan suullises- ta tiedottamisesta ja asiakastieto- jen kirjaamisesta niin, että van- hustyön laatu sekä asiakkaan ja työntekijän oikeusturva toteutuvat.</p>	
	<p>hyödyntää työssään tietoa yleisim- mistä vanhusten fyysisistä ja psykkisistä sairauksista ja niiden hoidosta sekä kivunhoidon ja kuole- maa lähestyvän vanhuksen hoi- don periaatteista.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintata- pansa tiedolla yleisimmistä vanhus- ten fyysisistä ja psyykkisistä sairauk- sista ja niiden hoidosta sekä kivun- hoidosta ja kuolemaa lähestyvän vanhuksen hoidosta.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimin- tansa asiakaslähtöisesti ja katta- vasti tiedolla yleisimmistä vanhus- ten fyysisistä ja psyykkisistä sai- rauksista ja niiden hoidosta sekä kivunhoidosta ja kuolemaa lähes- tyvän vanhuksen hoidosta.</p>	
<p>Vanhus kirurgisena potilaana</p>				

<p>- Vanhus kirurgisena potilaana 1 1ov</p> <p>Harjoitustunnit 8t</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lisäykset infuusio-nesteisiin - Letkutus, lisäosat - Kanyloinnin avustaminen - Kipupumput - Perussidonta - Puhdas haava - Inf. haava - Haavauma - Dreenerattu haava - Tensio-ommel - Ompeleiden poisto - Hakasten poisto 	<p>Vanhuspotilaan perioperatiivinen hoitoprosessi</p> <ul style="list-style-type: none"> -hoitoon hakeutuminen - pitkäaikainen valmistautuminen leikkaukseen -kotona tapahtuva välitön valmistautuminen -kotiutus kirurgiselta osastolta <p>Vanhuspotilaan tarkkailu ja hoito kotiutuksen / laitosiirron jälkeen</p> <ul style="list-style-type: none"> -nestehoito -kivunhoito leikkauksen jälkeen -haavahoito (eri haavatyypit ja haavahoidon erityistilanteet mm. drenit, ompeleet, hakaset, Vacuum Assisted Closure®) 	<p>hyödyntää työryhmän tukemana fyysistä ja psykososiaalista ympäristöä sekä geroteknologiaa asiakkaan toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäjänä.</p>	<p>hyödyntää fyysistä ja psykososiaalista ympäristöä sekä geroteknologiaa asiakkaan toimintakyvyn, arjen mielekkyyden ja turvallisuuden edistäjänä.</p>	<p>hyödyntää kokonaisvaltaisesti fyysistä ja psykososiaalista ympäristöä sekä geroteknologiaa asiakkaan toimintakyvyn, turvallisuuden ja arjen mielekkyyden edistäjänä</p>
<p>Ensiapu 2</p>	<p>Toiminta onnettomuustilanteissa. Ensiapu sairaskohtauksissa, rintakipu, hengitysvaikeus, diabeetikon heikotus, AVH, kouristelu ja pyörtyminen. Tajuttoman ensiapu, Aikuisen, lapsen ja</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa liikunnan sekä fysio- ja toimintaterapian menetelmistä asiakkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.</p>	<p>perustelee työtilanteisiin liittyvä toimintaansa tiedolla liikunnasta sekä fysio- ja toimintaterapiasta asiakkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä</p>	<p>perustelee monipuolisesti ja kattavasti työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla liikunnasta sekä fysio- ja toimintaterapiasta asiakkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä.</p>
		<p>hyödyntää työssään tietoa vanhus-tapaturmariskeistä (ml. kotitapaturmat ja kaatumiset) ja ensiaputilanteissa toimimisesta.</p>	<p>perustelee toimintaansa työtilanteissa tiedolla vanhusten tapaturmariskeistä ja ensiaputilanteissa toimimisesta.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintaansa työtilanteissa tiedolla vanhusten tapaturmariskeistä ja ensiaputilanteissa toimimisesta muuttuvissa työtilanteissa.</p>
		<p>työskentelee ergonomisesti oikein sekä omalta kohdaltaan ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.</p>	<p>käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.</p>	<p>toimii myös haastavissa toimintaympäristöissä ergonomisesti oikein sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.</p>
		<p>hyödyntää työssään tietoa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen vanhenemisen ja vanhenemismuutosten vaikutuksista vanhuksen elämään.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedoilla fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen vanhenemisen ja vanhenemismuutosten vaikutuksista vanhuksen elämään.</p>	<p>perustelee monipuolisesti ratkaisunsa ja toimintansa tiedoilla fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen vanhenemisen ja vanhenemismuutosten vaikutuksista vanhuksen elämään.</p>
		<p>antaa ensiavun ja peruselvytyksen.</p>	<p>antaa ensiavun ja peruselvytyksen.</p>	<p>antaa ensiavun ja peruselvytyksen.</p>

	<p>vauvan peruselvytys. Vierasesine hengitysteissä. Defibrilaattori. Suurten hallitsemattomien verenvuotojen ensiapu. Sokki. Vammamekanismit.. Loukkaantuneen tutkiminen. Vammapotilaan ensiapu. Ensiapuaset. Paleltumien ensiapu.. Alilämpöisyys. Lämmön aiheuttamat sairaudet ja niiden ensiapu Kodin- ja vapaa-ajan tapaturmat, niiden ennaltaehkäisy. Tapaturmat työpaikalla ja niihin varautuminen. Loppuharjoitus.</p>			
--	--	--	--	--

Lähihoitaja asiakaspalvelutyössä, 4 ov

sisältää opinnäytteen
sisältää opintojen ohjauksen

	Sisällöt	Arviointikriteerit		
		Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
		Opiskelija		
Työelämä­tietous1 ov	Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta-organisaation rakenteen kertaus	työskentelee työryhmän tukemana kestävän kehityksen ja työyksikön laatusuositusten mukaisesti.	työskentelee kestävän kehityksen ja työyksikön laatusuositusten mukaisesti.	työskentelee kestävän kehityksen ja työyksikön laatusuositusten mukaisesti sekä arvioi ja pyrkii kehittämään työyksikön vanhustyön laatua.
	Yksilönä työyhteisössä: työntekijänä, työtoverina, työryhmän jäsenenä, esimiehenä, alaisena, opiskelijana ja opiskelijan ohjaajana	osoittaa työssään tietonsa lähihoitajan työhön liittyvistä työehtosopimuksen mukaisista oikeuksista ja velvollisuuksista sekä työnhakuasiakirjojen ja työ­so­pi­muksen laadinnasta.	perustelee toimintaansa lähihoitajan työtä määrittelevillä työehtosopimuksen oikeuksilla ja velvollisuuksilla. Osoittaa työssään tietonsa työnhakuasiakirjojen ja työ­so­pi­muksen laadinnasta.	perustelee monipuolisesti toimintaansa lähihoitajan työtä määrittelevillä työehtosopimuksen oikeuksilla ja velvollisuuksilla. Osoittaa työssään tietonsa työnhakuasiakirjojen ja työ­so­pi­muksen laadinnasta.
	Työntekijän oikeudet ja velvollisuudet: työelämän pelisäännöt (TES, VES, edunvalvonta ja ammattijärjestöt) Tulevaisuuden näkymät sosiaali- ja terveysalalla	työskentelee monikulttuurisissa työyhteisöissä ja eri kulttuureista tulevien asiakkaiden kanssa työryhmän tukemana.	työskentelee monikulttuurisissa työyhteisöissä ja eri kulttuureista tulevien asiakkaiden kanssa ja kehittää kulttuuritietoisuuttaan.	työskentelee monikulttuurisissa työyhteisöissä ja eri kulttuureista tulevien asiakkaiden kanssa ja kehittää aktiivisesti kulttuuritietoisuuttaan ja herkkyyttään havaita kulttuurisia eroja.
		suunnittelee ohjattuna osaamisen tuotteistamista.	suunnittelee ja selvittää työssään oman osaamisensa tuotteistamismahdollisuuksia.	suunnittelee ja kehittää aktiivisesti yrittäjyysvalmiuksiaan. Arvioi realistisesti oman osaamisensa tuotteistamismahdollisuuksia.
	Yrittäjyys 1,0 ov	Yrittäjyys Suomessa Hoivayrittäjyyden synty ja tausta	hyödyntää ohjattuna työssään tietoa vanhustyön yrittäjyydestä, osaamisen tuotteistamisesta ja sisäisen yrittäjyyden merkityksestä.	hyödyntää työssään tietoa vanhustyön yrittäjyydestä ja osaamisensa tuotteistamisesta ja toimii sisäisen yrittäjyyden periaatteiden mukaan.

Ruotsi 0,5 ov Englanti 0,5 pv	Ammattina yrittäjä Yrittäjän tietolähteet Liike-idea Yritysmuodot Yrityksen perustamisprosessi	työskentelee tunnollisesti ja kykenee taloudelliseen toimintaan.	työskentelee aloitteellisesti ja tunnollisesti sekä kykenee taloudelliseen ja tulokselliseen toimintaan.	työskentelee aloitteellisesti ja tunnollisesti sekä kykenee taloudelliseen ja tulokselliseen toimintaan ja sisäiseen yrittäjyyteen.
	Työelämän puhetilanteet Terveystuollon perustantoa	ottaa vastuun omasta työhyvinvoinnistaan, työturvallisuudesta ja työkyvystään.	ottaa vastuun omasta työhyvinvoinnistaan ja työkyvystään sekä työyhteisön hyvinvoinnista ja on halukas edistämään niitä työryhmän avulla.	ottaa vastuun omasta työhyvinvoinnistaan ja työkyvystään sekä työyhteisön hyvinvoinnista ja on halukas edistämään niitä.
		ilmaisee itseään ymmärrettävästi ja asianmukaisesti sekä suullisesti että kirjallisesti.	ilmaisee itseään ammatillisesti, asianmukaisesti ja selkeästi sekä suullisesti että kirjallisesti.	ilmaisee itseään ammatillisesti, omaaloitteisesti ja luontevasti sekä suullisesti että kirjallisesti.
		palvelee asiakkaita suomen kielellä ja selviytyy auttavasti palvelutilanteesta ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.	palvelee asiakkaita suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.	palvelee asiakkaita suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen joustavasti ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.

Vanhuuden erityispiirteet (13ov)

sisältää opinnäytteen

sisältää opintojen ohjauksen

sisältää työssäoppimisen: vanhusten pitkäaikaisasuminen erilaisissa asuinympäristöissä 7ov

	Sisällöt	Arviointikriteerit		
		Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
		Opiskelija		
Virkeä vanhuus 1,5 ov	Ikääntymisen erityispiirteet Elimistössä ja aisteissa tapahtuvat muutokset Toimintakyvyn muutokset Toimintakykyä tukevat terapiat ja toiminnot. - toimintaterapia - luovat toiminnot - tekniset toiminnot - ryhmätoiminnot - päivittäiset toiminnot Fysioterapia Muisteluterapia Musiikkiterapia Valokuvaterapia Kuntouttava ja hoitava ympäristö Virikkeellisyys ja elämän mielekkyys Ikääntyneen ravinnon tarve Nesteen saanti	suunnittelee työnsä vanhustyön eettisiä periaatteita noudattaen työyksikön toimintaan sopivaksi	suunnittelee työnsä vanhustyön eettisiä periaatteita noudattaen ja hahmottaa työnsä kokonaisuutena työyksikön toimintaan sopivaksi.	suunnittelee työnsä vanhustyön eettisiä periaatteita noudattaen, ottaa huomioon asiakkaan erityispiirteitä sekä pystyy tarvittaessa joustavasti muuttamaan toimintaansa
		noudattaa vanhustyön eettisiä ohjeita ja tunnistaa eettisesti ongelmallisia tilanteita vanhustyössä.	noudattaa vanhustyön eettisiä ohjeita sekä tunnistaa ja pohtii eettisesti ongelmallisia tilanteita vanhustyössä.	noudattaa vanhustyön eettisiä ohjeita ja löytää ratkaisuja eettisesti ongelmallisiin tilanteisiin.
		kartoittaa asiakkaan toimintakykyä, tapoja, tottumuksia ja elämänhistoriaa, mahdollisia sosiaalisia ongelmia sekä hoidon ja palvelun tarpeita työryhmän tukemana.	kartoittaa voimavaralähtöisesti asiakkaan toimintakykyä, tapoja, tottumuksia ja elämänhistoriaa, mahdollisia sosiaalisia ongelmia sekä hoidon ja palvelun tarpeita toimintakykymittareita hyödyntäen.	kartoittaa voimavaralähtöisesti asiakkaan toimintakykyä, tapoja, tottumuksia ja elämänhistoriaa, mahdollisia sosiaalisia ongelmia sekä hoidon ja palvelun tarpeita toimintakykymittareita hyödyntäen myös vaativissa asiakastilanteissa.
		laatii tai päivittää työryhmän tukemana yhdessä asiakkaan ja hänen edustajansa kanssa suunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi työryhmän tukemana.	laatii tai päivittää työryhmän jäsenenä yhdessä asiakkaan ja hänen edustajansa kanssa asiakkaan osallisuutta tukevan suunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi.	laatii tai päivittää työryhmän jäsenenä yhdessä asiakkaan ja hänen edustajansa kanssa asiakkaan osallisuutta tukevan suunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi kriittisesti
	ottaa työssään huomioon asiakkaan perheen ja lähiyhteisön ja toimii yhteistyössä heidän kanssaan sekä tukee omaishoitajaa hänen työssään.	toimii aktiivisesti yhteistyössä asiakkaan perheen ja lähiyhteisön kanssa nähdessä heidän merkityksensä asiakkaan ja oman työskentelynsä voimavarana. Tukee aktiivisesti omaishoitajaa hänen työssään.	toimii aktiivisesti ja voimavaralähtöisesti yhteistyössä asiakkaan perheen ja lähiyhteisön kanssa. Tukee omaishoitajaa hänen työssään. Löytää myönteisiä ratkaisuja myös haastavissa tilanteissa.	

<p>Geriatriset pitkäaikaisraudet</p> <p>- Muistisairaahan hoito-työ 1 ov</p>	<p>ravinto ja lääkkeet</p> <p>Ruokahaluttomuus</p> <p>Muistisairaahan asiakkaan ravitsemus</p> <p>Munuaisten vajaatoimintapotilaan ravitsemus</p> <p>Kliiniset ravintovalmisteet</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa vanhusryhmien ohjaamiseen liittyvistä periaatteista sekä menetelmistä, joilla edistetään arjen mielekkyyttä.</p>	<p>perustelee työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla erilaisista mahdollisuuksista arjen mielekkyyden edistämiseksi.</p> <p>Perustelee ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedolla ryhmien ohjaamiseen liittyvistä periaatteista.</p>	<p>perustelee monipuolisesti ja kattavasti työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla erilaisista mahdollisuuksista arjen mielekkyyden edistämiseksi.</p> <p>Perustelee monipuolisesti ja kattavasti ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedolla erilaisten ryhmien ohjaamiseen liittyvistä periaatteista.</p>
	<p>Dementian oireet ja sairauden toteaminen</p>	<p>ohjaa toiminnallisia eri-ikäisten ja toimintakyvyltään erilaisten asiakkaiden ryhmiä.</p>	<p>ohjaa toiminnallisia eri-ikäisten ja toimintakyvyltään erilaisten asiakkaiden ryhmiä.</p>	<p>ohjaa toiminnallisia eri-ikäisten ja toimintakyvyltään erilaisten asiakkaiden ryhmiä edistäen luontevasti ja monipuolisesti ryhmän jäsenten vuorovaikutusta ja osallistumista myös haastavissa tilanteissa.</p>
	<p>Dementiaa aiheuttavat sairaudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alzheimerin tauti - vaskulaariset dementiat, Lewyn kappale-tauti, otsalohkodementiat 	<p>käyttää joitakin mahdollisuuksia arjen mielekkyyden edistämiseksi ja ympäristön viihtyisyyden ja esteettisyyden luomiseksi (esim. musiikki, tanssi, pelit, ulkoilu, muistelu, kirjallisuus, kädentaidot, kasvienhoito, leipominen ja arkiaskareet).</p>	<p>edistää arjen mielekkyyttä ja ympäristön viihtyisyyttä ja esteettisyyttä luontevana osana asiakkaan päivittäistä hoito- ja huolenpitotyötä.</p>	<p>käyttää idearikkaasti erilaisia mahdollisuuksia sisällön tuomiseksi asiakkaan elämään luontevana osana päivittäistä hoito- ja huolenpitotyötä.</p>
	<p>Muistisairaahan vanhuksen kohtaaminen ja dementoituneen vanhuksen hoito</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa liikunnan sekä fysio- ja toimintaterapioiden menetelmistä asiakkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.</p>	<p>perustelee työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla liikunnasta sekä fysio- ja toimintaterapiasta asiakkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.</p>	<p>perustelee monipuolisesti ja kattavasti työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla liikunnasta sekä fysio- ja toimintaterapiasta asiakkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.</p>
	<p>Muistisairaudet ja haasteellinen käyttäytyminen</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa muistisairauksista ja muistisairaahan ihmisen hoidon periaatteita.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedolla muistisairauksista ja muistisairaahan ihmisen hoidosta.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintaansa monipuolisesti ja kattavasti tiedolla muistisairauksista ja muistisairaahan ihmisen hoidosta.</p>
		<p>hyödyntää työssään tietoa vanhusten ja/tai muistisairaiden ihmisten käytettävissä olevista palveluista ja sosiaalietuksista.</p>	<p>perustelee toimintaansa tiedolla vanhusten ja/tai muistisairaiden ihmisten käytettävissä olevista palveluista ja sosiaalietuksista.</p>	<p>perustelee kattavasti toimintaansa tiedolla vanhusten ja/tai muistisairaiden ihmisten käytettävissä olevista palveluista ja sosiaalietuksista.</p>

<p>- Vanhus kirurgisena potilaana 2 1ov</p> <p>Harjoitustunnit 4t</p> <p>Avanne</p> <p>Erikoissidonta</p> <ul style="list-style-type: none"> - tynkä - alaraajaturvotus - Eden hybinette - käsisidonnat - magneettivyö 	<p>Ruuan sulatuskanavan kirurgia</p> <ul style="list-style-type: none"> - ongelmana äkillinen vatsakipu - umpilisäkkeen tulehdusta sairastavan potilaan hoito <p>Verisuonikirurgia</p> <ul style="list-style-type: none"> - alaraaja- amputaatio <p>Rintarauhasen kirurgia</p> <ul style="list-style-type: none"> - rintasyöpää sairastavan naisen hoito <p>Virtsateiden kirurgia</p> <ul style="list-style-type: none"> - miehen eturauhasen sairaudet <p>Ortopedia</p> <ul style="list-style-type: none"> - murtumapotilaan 	<p>tekee työhönsä liittyviä valintoja ja päätöksiä sekä ratkaisee ongelmia.</p>	<p>tekee itsenäisesti työhönsä liittyviä päätöksiä ja ratkaisee ongelmia sekä hankkii lisätietoa ratkaisulle.</p>	<p>tekee itsenäisesti työhönsä liittyviä päätöksiä ja ratkaisee ongelmia. Perustelee toimintaansa ammatillisilla tiedoilla ja hankkii tarvittaessa tietoa.</p>
		<p>hyödyntää työssään tietoa fyysisen ja psyko-sosiaalisen ympäristön merkityksestä arjen mielekkyyteen, turvallisuuteen ja toimintakyvyn ylläpitoon</p>	<p>perustelee työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla fyysisen ja psyko-sosiaalisen ympäristön merkityksestä arjen mielekkyyteen, turvallisuuteen ja toimintakyvyn ylläpitoon.</p>	<p>perustelee monipuolisesti ja kattavasti työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla fyysisen ja psykososiaalisen ympäristön merkityksestä arjen mielekkyyteen, turvallisuuteen ja toimintakyvyn ylläpitoon.</p>
		<p>toteuttaa asiakkaan kivunhoitoa työryhmän tukena</p>	<p>toteuttaa asiakkaan kivunhoitoa itsenäisesti ja työryhmän jäsenenä</p>	<p>toteuttaa asiakkaan kivunhoitoa itsenäisesti ja työryhmän jäsenenä käyttäen monipuolisesti erilaisia kivunhoidon menetelmiä</p>
		<p>edistää ja tarkkailee asiakkaan elintoimintoja sekä uni- ja valverytmiä työryhmän tukemana</p>	<p>edistää ja tarkkailee itsenäisesti asiakkaan elintoimintoja sekä uni- ja valverytmiä. Puuttuu mahdollisimman varhain terveydentilan ja toimintakyvyn heikkenemiseen.</p>	<p>edistää ja tarkkailee itsenäisesti ja aktiivisesti asiakkaan elintoimintoja sekä uni- ja valverytmiä työryhmän tukemana. Puuttuu mahdollisimman varhain terveydentilan ja toimintakyvyn heikkenemiseen.</p>
		<p>tukee asiakkaan kontinenssia, auttaa ja ohjaa inkontinenssiongelmissa työryhmän tukemana (lantiolihasharjoittelu, ohjattu wc:ssä käynti, inkontinenssisuojat sekä kerta- ja kestopatentoit)</p>	<p>tukee asiakkaan kontinenssia, auttaa ja ohjaa inkontinenssiongelmissa.</p>	<p>tukee asiakkaan kontinenssia, auttaa ja ohjaa inkontinenssiongelmissa. Löytää erilaisia ratkaisuja myös haastavissa tilanteissa.</p>
		<p>seuraa asiakkaan ravitsemustilaa ja nestetasapainoon liittyviä asioita sekä päihteiden käyttöä sekä auttaa ja ohjaa asiakasta ruokailussa tai ruuan valmistamisessa ja erityisruokavalioiden huomioonottamisessa</p>	<p>arvioi asiakkaan ravitsemustilaa ja nestetasapainoa sekä päihteiden käyttöä sekä ohjaa ja auttaa asiakasta ruokailussa tai ruuan valmistamisessa ja erityisruokavaliot ruokailutottumuksissa ottaen huomioon</p>	<p>arvioi asiakkaan ravitsemustilaa ja nestetasapainoa sekä päihteiden käyttöä sekä ohjaa ja auttaa asiakasta ruokailussa tai ruuan valmistamisessa ja ruokailutottumuksissa erityisruokavaliot huomioon ottaen. Löytää ratkaisuja myös haastavissa tilanteissa.</p>
<p>- Vanhus sisätauti-</p>				

<p>potilaana 2 1 ov</p> <p>Harjoitustunnit 4 t</p> <p>- Hoitoelvytys</p> <p>- Eristäminen</p>	<p>hoito</p> <p>- lonkkanivelen ja polvinivelen kulumma</p> <p>- potilaan selkäongelmat</p> <p>Pitkäaikaissairaana potilaan hoito</p> <p>Ruoansulatuskanavan sairaudet</p> <p>Maksan ja haiman sairaudet</p> <p>Munuais sairaudet</p> <p>Kilpirauhasen sairaudet</p> <p>Nivelsairaudet</p> <p>Syöpäsairaudet</p> <p>Ihon sairauksien hoito, kroonisen haavan hoito</p> <p>Neurologiset sairaudet (epilepsia, MS, Parkinsonin tauti, ALS)</p> <p>Infektiosairaudet</p>	<p>auttaa ja ohjaa asiakasta henkilökohtaisen hygienian hoidossa (suun hoito, jalkojen hoito ja ihon hoito) ja huomioi erityisongelmia</p>	<p>auttaa ja ohjaa asiakasta henkilökohtaisen hygienian hoidossa ja pukeutumisessa ja tunnistaa erityisongelmat.</p>	<p>auttaa ja ohjaa asiakasta henkilökohtaisen hygienian hoidossa ja pukeutumisessa ja tunnistaa erityisongelmat. Löytää ratkaisuja myös haastavissa tilanteissa.</p>
		<p>työskentelee aseptisesti oikein ja ehkäisee omalla toiminnallaan tartuntojen leviämistä.</p>	<p>toimii aseptisten periaatteiden mukaisesti käyttäen oikeita työskentelytapoja sekä ennaltaehkäisee tartuntojen leviämistä.</p>	<p>toimii myös haastavissa toimintaympäristöissä aseptisten periaatteiden mukaisesti oikein sekä ennaltaehkäisee tartuntojen leviämistä.</p>
		<p>tukee asiakkaan toimintakykyä ja käyttää kuntouttavaa työotetta työryhmän tukemana.</p>	<p>käyttää kuntouttavaa työotetta arjen toimintoissa asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämiseksi.</p>	<p>käyttää kuntouttavaa työotetta joustavasti ja monipuolisesti erilaisissa arjen toimintoissa asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämiseksi.</p>
		<p>motivoi ja ohjaa asiakasta liikkumaan ja lihaskunnan vahvistamiseen tai ylläpitämiseen työryhmän tukemana.</p>	<p>motivoi ja ohjaa asiakasta liikkumaan ja lihaskunnan vahvistamiseen tai ylläpitämiseen</p>	<p>motivoi ja ohjaa asiakasta liikkumaan ja lihaskunnan vahvistamiseen ja ylläpitämiseen löytäen erilaisia vaihtoehtoja asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.</p>
		<p>hyödyntää työryhmän tukemana fyysistä ja psykososiaalista ympäristöä sekä geroteknologiaa asiakkaan toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäjänä.</p>	<p>hyödyntää fyysistä ja psykososiaalista ympäristöä sekä geroteknologiaa asiakkaan toimintakyvyn, arjen mielekkyyden ja turvallisuuden edistäjänä.</p>	<p>hyödyntää kokonaisvaltaisesti fyysistä ja psykososiaalista ympäristöä sekä geroteknologiaa asiakkaan toimintakyvyn, turvallisuuden ja arjen mielekkyyden edistäjänä</p>
		<p>ohjaa asiakasta apuvälineiden ja geroteknologian käytössä sekä suoriutuu työryhmän tukemana niiden hankinnasta.</p>	<p>ohjaa ja motivoi asiakasta apuvälineiden ja geroteknologian hankinnassa ja käytössä</p>	<p>ohjaa ja motivoi asiakasta apuvälineiden ja geroteknologian hankinnassa ja käytössä sekä esittelee erilaisia vaihtoehtoja asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.</p>
		<p>työskentelee ergonomisesti oikein sekä omalta kohdaltaan ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.</p>	<p>käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.</p>	<p>toimii myös haastavissa toimintaympäristöissä ergonomisesti oikein sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.</p>

Syventävä lääkehoito 0,5 ov	Vanhusten lääkehoidon haasteet	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asiakkaalle. Ohjaa työryhmän tukemana asiakasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asiakkaalle. Ohjaa asiakasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asiakkaalle. Ohjaa aktiivisesti asiakasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.
	Kilpirauhasen lääkehoito Muistisairauksien lääkehoito Syöpäsairauksien lääkehoito	tarkkailee työryhmän tukemana lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä.	tarkkailee lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä.	tarkkailee aktiivisesti lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä.
	Nivelreuman ja kihdin lääkehoito Silmä- ja korvasairauksien lääkkeet Elvytystylälääkkeet Ihosairauksien lääkehoito	hyödyntää työssään tietoa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen vanhenemisen ja vanhenemismuutosten vaikutuksista vanhuksen elämään.	perustelee ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedoilla fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen vanhenemisen ja vanhenemismuutosten vaikutuksista vanhuksen elämään.	perustelee monipuolisesti ratkaisunsa ja toimintansa tiedoilla fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen vanhenemisen ja vanhenemismuutosten vaikutuksista vanhuksen elämään.
	Lääkehoidon turvallinen toteutus	hyödyntää työssään tietoa vanhusten lääkehoidon perusteita.	perustelee ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedolla vanhusten lääkehoidon perusteista.	perustelee monipuolisesti ratkaisunsa ja toimintansa tiedolla vanhusten lääkehoidon perusteista.
	Vanhuksen ja hänen omaistensa lääkehoidon ohjaus Läakelaskut			

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osoittaa vanhustyön ammattitaitonsa kotihoidossa, päivätoiminnassa, palvelutalossa tai -keskuksessa, dementiayksikössä, vanhainkodissa tai sairaalassa. Ammattitaito osoitetaan seuraavissa työkokonaisuuksissa: suunnitelmallinen työskentely, osaamisen tuotteistamisen suunnittelu, ammatillinen vuorovaikutus, vanhuksen ja muistisairaana ihmisen toimintakyvyn, terveyden ja arjen mielekkyyden edistäminen, lääkehoidon toteuttaminen, sosiaalisissa ongelmissa tukeminen sekä kuoleman kohtaaminen. Lisäksi on hallittava lääkehoito vanhustyötä koskeva tietoperusta ja kielitaito jonkin edellä olevassa taulukossa kuvatun arvioinnin koh-

teen mukaisesti asiakaspalvelutilanteessa sekä elinikäisen oppimisen avaintaidot. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Ammattiosaamisen näytössä osoitetaan vähintään

- työprosessin hallinta kokonaan
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta kokonaan
- työn perustana olevan tiedon hallinta kokonaan
- elinikäisen oppimisen avaintaidot lukuun ottamatta ensiapua ja peruselvytystä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

1.2 Valinnainen tutkinnon osa

Vanhusten kotihoito ja huolenpito

Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon voidaan sisällyttää kaikille valinnaisena tutkinnon osana opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman kautta Vanhusten kotihoito ja huolenpito -tutkinnon osa.

Opiskelijan tulee suorittaa hyväksytysti vähintään Hoito ja huolenpito (20 ov) tutkinnon osa ennen tämän kaikille valinnaisen tutkinnon osan opintojen aloitusta. Opiskelija voi valita Vanhusten kotihoito ja huolenpito -tutkinnon osan sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon kaikille valinnaisena tutkinnon osana riippumatta siitä, minkä koulutusohjelman tai osaamisalan opiskelija valitsee.

Tutkinnon osan laajuus on ammatillisessa peruskoulutuksessa 10 ov.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kunnioittaa kotona asuvan asiakkaan yksityisyyttä, tapoja, tottumuksia ja omaisuutta
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida kotona asuvan asiakkaan hoitoa ja palvelua ottaen huomioon asiakkaan voimavarat ja osallisuuden
- toimia kotona asuvan asiakkaan omaishoitajan, läheisten ja verkoston kanssa yhteistyössä
- käyttää kotona asuvan asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa työskennellessään ammatillisia vuorovaikutustaitoja
- tukea ja ohjata kotona asuvaa asiakasta päivittäisissä toiminnoissa hänen voimavaransa huomioiden
- havainnoida kotona asuvan asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn muutoksia ja ehkäistä niitä heikentäviä tekijöitä
- ohjata ja tukea kotona asuvaa asiakasta ja hänen läheisiään fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämässä

- ohjata ja tukea kotona asuvaa asiakasta ja hänen läheisiään erilaisten etuuksien ja palvelujen hakemisessa ja käytössä
- ohjata ja tukea kotona asuvaa asiakasta hoitopolun (esim. laitos- ja kotihoidon nivelvaihe, muisti- ja päihdeongelmat) eri vaiheissa
- toteuttaa kotona asuvan asiakkaan lääkehoitoa
- käyttää asiakkaan kotona oman työnsä työvälineitä sekä turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, tiedonkulkuun ja tilastointiin liittyvää teknologiaa sekä ohjata asiakkaita ja omaisia niiden käytössä
- auttaa asiakasta huolehtimaan ja/tai huolehtia asiakkaan ruokahuollosta ja ravitsemuksesta
- auttaa asiakasta huolehtimaan ja/tai huolehtia asiakkaan kodin päivittäisestä
- siisteydestä ja/tai ylläpitosiivouksesta ja vaatehuollosta
- hoitaa asiakkaan puolesta asioita kodin ulkopuolella ja/tai avustaa asiakasta
- asioimisessa toimia vastuualueellaan kotihoidon työryhmän jäsenenä
- hyödyntää kotihoidossa työskennellessään oman alansa tietoperustaa
- kehittää toimintaansa saamansa palautteen pohjalta sekä arvioida omaa osaamistaan
- ratkaista kotona asuvan asiakkaan arjen ongelmia ja toimia yllättävissä tilanteissa asiakkaan kotona
- työskennellä sosiaali- ja terveysalan eettisten periaatteiden mukaan asiakkaan kodissa
- edistää omaa työhyvinvointiaan ja työturvallisuuttaan työskennellessään kotihoidossa
- työskennellä kestäväen kehityksen periaatteen mukaan asiakkaan kodissa.

Arviointi

Taulukkoon on koottu arvioinnin kohteet sekä arviointikriteerit kolmelle eri osaamisen tasolle. Ammatillisessa peruskoulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla tutkinnon osan keskeinen sisältö.

Vanhusten kotihoito ja huolenpito, 10ov (valinnainen jakso) sisältää opinnäytteen sisältää opintojen ohjauksen sisältää työssäoppimisen: eri asiakasryhmien hoito kotona 6 ov				
	Sisällöt	Arviointikriteerit		
		Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
		Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
<u>Kotihoitotyö 2 ov</u> Sosiaaliturva	Yleiset ja erityiset sosiaalipalvelut (kertaus ja syventäminen) Kolmas sektori palvelujen tuottajana. Toimeentuloturva: toimeentulotuki, asumistuki, vanhuuseläkkeet, eläkkeiden hoitotuet, lääkekorvaukset, sosiaali- ja terveydenhuollon maksukatto. Suunnitelmat ja ikäihmisen palvelutarpeen artoitus..	päivittää työryhmän tukemana yhdessä asiakkaan ja hänen läheisensä kanssa hoito- ja palvelusuunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi suunnittelee asiakaskäyntinsä työryhmän tukemana asiakkaan hoito ja palvelusuunnitelman mukaisesti huomioiden asiakkaan toiveita.	päivittää työryhmän jäsenenä yhdessä asiakkaan ja hänen läheisensä kanssa hoito- ja palvelusuunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi. suunnittelee asiakaskäyntinsä asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti huomioiden asiakkaan tavat, tottumukset ja yksityisyyden. Toimii joustavasti ja arvioi omaa toimintaansa.	työryhmän tukemana. laatii tai päivittää työryhmän jäsenenä yhdessä asiakkaan ja hänen läheisensä kanssa hoito- ja palvelusuunnitelman, jota toteuttaa ja arvioi monipuolisesti. suunnittelee asiakaskäyntinsä asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti huomioiden kattavasti asiakkaan tavat, tottumukset ja yksityisyyden tarpeen. Toimii joustavasti ja asiakaslähtöisesti poikkeustilanteissa ja arvioi ja perustelee omaa toimintaansa

<p>Kotihoito palvelumuo- tona 1 ov</p> <p>Harjoitustunnit: Laskimoverinäyte Korvahuuhtelu</p>	<p>Sosiaalihuollon asiakkaan oikeudet (kertaus ja syventäminen): Sosiaalihuollon asiakaslaki, sosiaaliamies, kantelu, valitukset, muistutus ja edunvalvonta. Vanhustenhuollon laatusuositukset. Sosiodraamaharjoitukset.</p> <p>Kotihoitoa ohjaava terveyden- ja sosiaalihuollon lainsäädäntö.</p> <p>Työntekijänä kotihoidossa. Kotihoidon toimintaprosessi. Lääkehoito kotihoidossa. Teknologian hyödyntäminen kotihoidossa.</p> <p>Kotihoidon tulevaisuudennäkymiä.</p>	toimii ammatillisesti vuorovaikutustilanteissa asiakkaiden kanssa.	käyttää luontevasti ammatillisia vuorovaikutustaitojaan toimiessaan asiakkaan kanssa.	käyttää luontevasti ammatillisia vuorovaikutustaitojaan toimiessaan asiakkaan kanssa myös haastavissa tilanteissa.
		hyödyntää työssään tietoa kotihoidon asiakkaan ja omaishoitajan palveluista ja sosiaalietuuksista.	perustelee toimintaansa tiedolla kotihoidon asiakkaan ja omaishoitajan palveluista ja sosiaalietuuksista.	perustelee kattavasti toimintaansa tiedolla kotihoidon asiakkaan ja omaishoitajan palveluista ja sosiaalietuuksista.
		tukee työryhmän ohjauksessa omaishoitajaa hänen työssään.	tukee itsenäisesti ja omatoimisesti omaishoitajaa hänen työssään.	tukee aktiivisesti ja monipuolisesti omaishoitajaa hänen työssään.
		tiedottaa ja dokumentoi havaintojaan sekä omaa toimintaansa.	tiedottaa ja dokumentoi aktiivisesti havaintojaan ja omaa toimintaansa.	tiedottaa monipuolisesti ja aktiivisesti havaintojaan ja omaa toimintaansa
		tunnistaa joitain asiakkaan palvelujen tarpeita ja ohjaa asiakasta palveluiden käyttöön työryhmän jäsenenä.	kartoittaa asiakkaan sosiaalietuuksien, palveluiden, apuvälineiden ja asunnon muutostyötarpeita. Ohjaa asiakasta ja hänen läheisiään etuuksien hakemisessa sekä palveluiden ja apuvälineiden käytössä. Käyttää tarvittaessa työryhmän apua.	kartoittaa monipuolisesti asiakkaan sosiaalietuuksien, palveluiden, apuvälineiden ja asunnon muutostyötarpeita. Ohjaa asiakasta ja hänen läheisiään etuuksien hakemisessa sekä palveluiden ja apuvälineiden käytössä tehden yhteistyötä alan asiantuntijoiden kanssa.
		käyttää asiakkaan kotona oman työnsä työvälineitä ja -menetelmiä sekä turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, tiedonkulkuun ja tilastointiin liittyvää teknologiaa työryhmän	hyödyntää asiakkaan kotona oman työnsä työvälineitä ja -menetelmiä sekä turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, tiedonkulkuun ja tilastointiin liittyvää teknologiaa.	hyödyntää aktiivisesti asiakkaan kotona oman työnsä työvälineitä ja -menetelmiä sekä turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, tiedonkulkuun ja tilastointiin liittyvää teknologiaa.

		tukemana.		
		ohjaa asiakkaita ja omaisia turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen ja tiedonkulkuun liittyvässä teknologiassa työryhmän tukemana.	ohjaa asiakkaita ja omaisia turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen ja tiedonkulkuun liittyvässä teknologiassa.	ohjaa aktiivisesti asiakkaita ja omaisia turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen ja tiedonkulkuun liittyvässä teknologiassa.
		hyödyntää työssään tietoa hoito- ja huolenpitotyön perusteista.	perustelee toimintaansa tiedolla hoito- ja huolenpitotyön perusteista.	perustelee kattavasti toimintaansa tiedolla hoito- ja huolenpitotyön perusteista. Hakee aktiivisesti lisätietoa.
		käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asiakkaalle. Ohjaa työryhmän tukemana asiakasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa. (STM:n Turvallinen lääkehoito-opas, 2005:32).	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asiakkaalle. Ohjaa asiakasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeet oikein ja turvallisesti asiakkaalle. Ohjaa aktiivisesti asiakasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.
		tarkkailee työryhmän tukemana lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä. (STM:n Turvallinen lääkehoito-opas, 2005:32).	tarkkailee lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä.	tarkkailee aktiivisesti lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tunnistaa yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia sekä lääkkeiden väärinkäytön ilmiöitä

<p>Kotihoidon erityiskysymykset 2,0 ov</p> <p>Mielenterveyden hoito ja päihdeongelmat 1,0</p>	<p>Ikääntyminen ja luopuminen kriisinä Vanhuusiän depressio Itsemurha vanhuudessa Vanhuusiän psykoosi Päihdeongelmat vanhuudessa Psykiatrisen lääkehoidon erityispiirteet vanhuusiässä</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa kotihoidossa olevan asiakkaan lääkehoidosta ja sen erityiskysymyksistä.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintatapsansa tiedolla kotihoidossa olevan asiakkaan lääkehoidosta ja sen erityiskysymyksistä.</p>	<p>perustelee monipuolisesti ratkaisunsa ja toimintaansa tiedolla kotihoidossa olevan asiakkaan lääkehoidosta ja sen erityiskysymyksistä.</p>
		<p>ohjaa ja auttaa asiakasta henkilökohtaisen hygienian hoidossa ja pukeutumisessa sekä huomioi asiakkaan erityisongelmia.</p>	<p>ohjaa ja auttaa asiakasta voimavaralähtöisesti henkilökohtaisen hygienian hoidossa ja pukeutumisessa sekä tunnistaa asiakkaan erityisongelmia.</p>	<p>ohjaa ja auttaa asiakasta yksilöllisesti ja monipuolisesti ottaen huomioon asiakkaan voimavarat henkilökohtaisen hygienian hoidossa ja pukeutumisessa sekä tunnistaa erityisongelmat.</p>
		<p>havainnoi asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin muutoksia ja tuen tarpeita ja hakee niihin ratkaisuja työryhmän jäsenenä.</p>	<p>havainnoi ja tunnistaa asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin muutoksia ja tuen tarpeita ja hakee niihin ratkaisuja yhdessä asiakkaan ja hänen läheisten kanssa. Poistaa osaltaan asiakkaan hyvinvointia vähentäviä tekijöitä.</p>	<p>havainnoi ja tunnistaa monipuolisesti ja ennakoiden asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin muutoksia ja tuen tarpeita ja hakee niihin ratkaisuja moniammatillisessa kotihoidon työryhmässä yhdessä asiakkaan ja hänen läheisten kanssa. Ehkäisee toiminnallaan asiakkaan hyvinvointia vähentäviä tekijöitä.</p>
		<p>ohjaa työryhmän tukemana kotona asuvaa asiakasta hoitopolun (esim. laitos- ja kotihoidon nivelvaihe, muisti- ja päihdeongelmat) eri vaiheissa.</p>	<p>ohjaa ja tukee kotona asuvaa asiakasta hoitopolun eri vaiheissa.</p>	<p>ohjaa ja tukee kotona asuvaa asiakasta yksilölliset tarpeet huomioiden hoitopolun eri vaiheissa.</p>
		<p>hyödyntää työssään tietoa sosiaalisista ongelmista (yksinäisyys, syrjäytyneisyys, kaltoinkohtelu, perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhka ja päihdeongelmat) ja niiden ratkaisukeinoista.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintatapsansa tiedolla sosiaalisista ongelmista ja niiden ratkaisukeinoista.</p>	<p>perustelee kattavasti ratkaisunsa ja toimintaansa tiedolla sosiaalisista ongelmista, niiden ratkaisukeinoista ja ennaltaehkäisystä.</p>

	<p>Haasteellisesti käyttäytyvän potilaan oireiden lievittäminen ja ennaltaehkäisy Kaltoin kohtelu Lähisuhdeväkivalta Yksinäisyys psyykkistä hyvinvointia alentavana tekijänä Työntekijän jaksaminen haasteellisten vanhusasiakkaiden kanssa</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa fyysisistä ja psyykkisistä vanhenemismuutoksista, yleisimmistä kotihoidon asiakkaan fyysisistä ja psyykkisistä sairauksista ja niiden hoidosta.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintatapsansa tiedolla fyysisistä ja psyykkisistä vanhenemismuutoksista, yleisimmistä kotihoidon asiakkaan fyysisistä ja psyykkisistä sairauksista ja niiden hoidosta.</p>	<p>perustelee ratkaisunsa ja toimintansa asiakaslähtöisesti ja kattavasti tiedolla fyysisistä ja psyykkisistä vanhenemismuutoksista, yleisimmistä kotihoidon asiakkaan fyysisistä ja psyykkisistä sairauksista ja niiden hoidosta</p>
		<p>tunnistaa asiakkaan voimavaroja ja mielenkiinnon kohteita.</p>	<p>ohjaa asiakasta löytämään omat voimavaransa ja mielenkiinnon kohteensa sekä tukee asiakasta yhteisöllisyyteen</p>	<p>ohjaa yksilöllisesti asiakasta löytämään omat voimavaransa ja mielenkiinnon kohteensa ja kannustaa aktiiviseen toimijuuteen ja osallisuuteen</p>
		<p>huolehtii asiakkaan kodin päivittäisestä siisteydestä ja/ tai ylläpitosiivouksesta toimien kestävän kehityksen periaatteiden mukaan.</p>	<p>auttaa asiakasta huolehtimaan tai huolehtii asiakkaan kodin päivittäisestä siisteydestä ja/ tai ylläpitosiivouksesta toimien kestävän kehityksen periaatteiden mukaan.</p>	<p>auttaa asiakasta huolehtimaan tai huolehtii asiakkaan kodin päivittäisestä siisteydestä ja/ tai ylläpitosiivouksesta yksilöllisten tarpeiden mukaan asiakkaan toiveita kunnioittaen. Toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaan.</p>
		<p>hyödyntää työssään kodinhoitoon (puhtaanapito, vaatehuolto) liittyvää tietoa.</p>	<p>perustelee toimintaansa asiakkaan kodissa tapahtuvissa työtilanteissa tiedoilla puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista.</p>	<p>perustelee monipuolisesti toimintaansa asiakkaan kodissa tapahtuvissa työtilanteissa tiedoilla puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista</p>
		<p>huolehtii asiakkaan vaatehuollosta toimien kestävän kehityksen periaatteiden mukaan.</p>	<p>auttaa asiakasta huolehtimaan tai huolehtii asiakkaan vaatehuollosta toimien kestävän kehityksen periaatteiden mukaan.</p>	<p>auttaa asiakasta huolehtimaan tai huolehtii asiakkaan vaatehuollosta yksilöllisten tarpeiden mukaan asiakkaan toiveita kunnioittaen. Toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaan</p>
	<p>Ravitsemustilan arviointi</p>			

Ravitsemustietous 0,5 ov	<p>Syömiseen liittyvät ongelmat Ruoan rakennemuutokset Vajaaravitsemus Syöpä Kliiniset ravintovalmisteet</p>	<p>avustaa asiakasta asioimisessa ja/tai hoitaa asiakkaan puolesta joitakin asioita kodin ulkopuolella.</p>	<p>avustaa asiakasta asioimisessa ja/tai hoitaa asiakkaan puolesta asioita kodin ulkopuolella ottaen huomioon</p>	<p>asioiden hoitamisen edellyttämät vaatimukset. avustaa ja motivoi asiakasta asioimisessa ja/tai hoitaa asiakkaan puolesta asioita kodin ulkopuolella ottaen huomioon asioiden hoitamisen edellyttämät vaatimukset</p>
		<p>huolehtii asiakkaan päivittäistä ruokahuollosta tai auttaa asiakasta huolehtimaan riittävästä ja iän mukaisesta ravinnon saannista. Ohjaa ja tukee asiakasta ravitsemukseen liittyvissä asioissa hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta kotihoidon työryhmän jäseniltä.</p>	<p>huolehtii asiakkaan päivittäisestä ruokahuollosta tai auttaa asiakasta huolehtimaan tasapainoisesta ja iän huomioon ottavasta ravinnon saannista hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti. Tekee havaintoja sekä ohjaa ja tukee asiakasta yksilöllisesti ravitsemukseen liittyvissä asioissa.</p>	<p>huolehtii asiakkaan päivittäisestä ruokahuollosta tai auttaa asiakasta huolehtimaan tasapainoisesta ja iän huomioon ottavasta ravinnon saannista hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti. Tekee havaintoja sekä ohjaa ja tukee asiakasta yksilöllisesti ravitsemukseen liittyvissä asioissa. Toimii yhteistyössä asiakkaan, hänen läheisten ja kotihoidon työryhmän kanssa ongelmatilanteissa</p>
		<p>hyödyntää työssään tietoa asiakkaan iän mukaisesta tasapainoisesta ravinnosta ja ruokahuollon palveluista, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta kotihoidon työryhmältä.</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa asiakkaan iän mukaisesta tasapainoisesta ravinnosta ja ruokahuollon palveluista. Jakaa tietoa asiakkaalle ja hänen läheisilleen.</p>	<p>hyödyntää työssään tietoa asiakkaan iän mukaisesta tasapainoisesta ravinnosta ja ruokahuollon palveluista ja toimii joustavasti ja asiakkaan tilanteen mukaisesti. Jakaa ja soveltaa yksilöllisesti tietoa asiakkaalle ja hänen läheisilleen</p>
		<p>ottaa huomioon tartuntariskit hoitotilanteissa, suojautuu itse ja suojaa asiakasta tartunnoilta (henkilökohdainen hygienia, käsihygienia ja suojakäsineiden käyttö, aseptinen työskentely ja käytetyn</p>	<p>ottaa huomioon tartuntariskit hoitotilanteissa, suojautuu ja suojaa asiakasta tartunnoilta tarkoituksenmukaisesti.</p>	<p>suojautuu itse ja suojaa asiakasta tartunnoilta tarkoituksenmukaisesti. Ohjaa ja perustelee suojautumisen merkityksen.</p>

Saattohoito 0,5 ov	Saattohoito kotihoidossa Omaisten kohtaaminen ja tukeminen Hautajaisjärjestelyt	hoitovälineistön käsittely).		
		tietää itsehoitokäsitteen ja periaatteet ja ottaa niitä huomioon työssään.	perustelee työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla itsehoidonperiaatteista.	perustelee monipuolisesti ja kattavasti työtilanteisiin liittyvää toimintaansa tiedolla itsehoidon periaatteista.
		hyödyntää työssään tietoa eri kulttuureista ja monikulttuurisuudesta	perustelee työtilanteisiin liittyvän toimintansa tiedoilla erilaisista kulttuureista ja monikulttuurisuudesta.	perustelee monipuolisesti työtilanteisiin liittyvän toimintansa tiedoilla erilaisista kulttuureista ja monikulttuurisuudesta
		hyödyntää työssään tietoa sosiaalisista vanhenemismuutoksista ja yleisimmistä kotihoidon asiakkaan sosiaalisen hyvinvoinnin muutoksista ja tuen tarpeista.	perustelee ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedolla sosiaalisista vanhenemismuutoksista ja yleisimmistä kotihoidon asiakkaan sosiaalisen hyvinvoinnin muutoksista ja tuen tarpeista.	perustelee ratkaisunsa ja toimintatapansa tiedolla sosiaalisista vanhenemismuutoksista ja yleisimmistä kotihoidon asiakkaan sosiaalisen hyvinvoinnin muutoksista asiakaslähtöisesti ja kattavasti
		toimii väkivaltaisen asiakkaan kohtaamistilanteessa turvaohjeiden mukaan ja suojelee tarvittaessa itseään.	toimii väkivaltaisen asiakkaan kohtaamistilanteessa turvaohjeiden ja työyksikön käytäntöjen mukaisesti ja suojelee tarvittaessa itseään.	ehkäisee työryhmän jäsenenä uhkaavien väkivaltatilanteiden syntymistä. Toimii ohjeiden mukaisesti ja suojelee tarvittaessa itseään ja muita sekä pyytää tarvittaessa lisäapua.
		hyödyntää työssään työväline- ja -menetelmätietoa sekä tietoa turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, tiedonkulkuun ja tilastointiin liittyvästä teknologiasta.	perustelee toimintaansa tiedolla työvälineistä ja -menetelmistä sekä turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, tiedonkulkuun ja tilastointiin liittyvästä teknologiasta.	perustelee kattavasti toimintaansa tiedolla työvälineistä ja -menetelmistä sekä turvallisuuteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, tiedonkulkuun ja tilastointiin liittyvästä teknologiasta.
		ottaa vastaan ja antaa asiallisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella. Arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan.	ottaa vastaan ja antaa asiallisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella. Arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä pyytää tarvittaessa ohjausta.	hankkii, jäsentää ja arvioi tietoa sekä soveltaa aiemmin opittua muuttuvissa työtilanteissa, tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan. Antaa

				palautetta esittäen rakentavia ratkaisuvaihtoehtoja ja pyytää ohjausta tarvittaessa
	tekee kotihoidotyössään työhönsä liittyviä valintoja ja päätöksiä sekä ratkaisee arjen ongelmia, mutta tarvitsee siinä ajoittain ohjausta.	tekee kotihoidossa itsenäisesti työhönsä liittyviä päätöksiä ja ratkaisee ongelmia sekä hankkii lisätietoa ratkaisuilleen.	tekee kotihoidossa itsenäisesti työhönsä liittyviä päätöksiä ja ratkaisee ongelmia. Perustelee toimintaansa ammatillisilla tiedoilla ja hankkii tarvittaessa lisätietoa	
	toimii yhteistyössä oman työryhmän jäsenten kanssa.	toimii yhteistyössä oman työryhmän jäsenten ja muiden palvelujen tarjoajien kanssa.	toimii aktiivisesti yhteistyössä oman työryhmän jäsenten ja muiden palvelujen tarjoajien kanssa	
	noudattaa työssään sosiaali- ja terveysalan eettisiä ohjeita. Toimii eettisesti ja tunnistaa eettisesti ongelmallisia tilanteita kotihoidossa.	noudattaa työssään sosiaali- ja terveysalan eettisiä ohjeita. Toimii eettisesti sekä tunnistaa ja pohtii eettisesti ongelmallisia tilanteita kotihoidossa.	noudattaa työssään sosiaali- ja terveysalan eettisiä ohjeita. Toimii eettisesti ja löytää ratkaisuja eettisesti ongelmallisiin tilanteisiin	
	huolehtii omasta toimintakyvystään, työhyvinvoinnistaan ja terveydestään.	huolehtii omasta toimintakyvystään sekä edistää työhyvinvointiaan ja terveyttään.	huolehtii omasta toimintakyvystään sekä edistää työhyvinvointiaan ja terveyttään. Perustelee niiden ,erkityksen	
	käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja. Käyttää turvallisia siirtotekniikoita ja -välineitä. Ottaa huomioon asiakasturvallisuuden sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.	käyttää turvallisia siirtotekniikoita ja -välineitä. Soveltaa ergonomisesti oikeita työskentelytapoja. Ottaa huomioon asiakasturvallisuuden sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja.	käyttää turvallisia siirtotekniikoita ja -välineitä. Soveltaa ergonomisesti oikeita työskentelytapoja haastavissakin tilanteissa. Ottaa työssään huomioon asiakasturvallisuuden, oman työturvallisuuden sekä kehittää työympäristön ergonomista toimivuutta	
	huolehtii toimintaympäristön sähkö- ja paloturvallisuudesta ja pystyy tarvittaessa puolustamaan itseään.	huolehtii toimintaympäristön sähkö- ja paloturvallisuudesta ja ennakoii vaaratilanteita sekä pystyy tarvittaessa puolustamaan itseään.	huolehtii toimintaympäristön sähkö- ja paloturvallisuudesta ja edistää sitä toiminnallaan sekä pystyy tarvittaessa puolustamaan itseään.	

		huolehtii osaltaan kotihoidossa sähkö- ja paloturvallisuudesta ja tunnistaa turvallisuutta vaarantavia tilanteita, tiedottaa niistä asiakkaalle ja työryhmälle.	huolehtii osaltaan kotihoidossa sähkö- ja paloturvallisuudesta ja ehkäisee muita turvallisuutta vaarantavia tilanteita. Tiedottaa omaaloitteisesti turvallisuusriskeistä asiakkaalle ja hänen läheisille.	huolehtii osaltaan kotihoidossa sähkö- ja paloturvallisuudesta ja edistää turvallisuutta omalla toiminnallaan. Tiedottaa aktiivisesti turvallisuusriskeistä asiakkaalle ja hänen läheisille ja kotihoidon työryhmälle	
		antaa ensiavun ja peruselvytyksen.	antaa ensiavun ja peruselvytyksen	antaa ensiavun ja peruselvytyksen	

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osoittaa vanhustyön ammattitaitonsa kotihoidossa, päivätoiminnassa, palvelutalossa tai -keskuksessa, dementiayksikössä, vanhainkodissa tai sairaalassa. Ammattitaito osoitetaan seuraavissa työkokonaisuuksissa: suunnitelmallinen työskentely, osaamisen tuotteistamisen suunnittelu, ammatillinen vuorovaikutus, vanhuksen ja muistisairaana ihmisen toimintakyvyn, terveyden ja arjen mielekkyyden edistäminen, lääkehoidon toteuttaminen, sosiaalisissa ongelmassa tukeminen sekä kuoleman kohtaaminen. Lisäksi on hallittava lääkehoito vanhustyötä koskeva tietoperusta ja kielitaito jonkin edellä olevassa taulukossa kuvatun arvioinnin kohteen mukaisesti asiakaspalvelutilanteessa sekä elinikäisen oppimisen avaintaidot. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Ammattiosaamisen näytössä osoitetaan vähintään

- työprosessin hallinta kokonaan
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta kokonaan
- työn perustana olevan tiedon hallinta kokonaan
- elinikäisen oppimisen avaintaidot lukuun ottamatta ensiapua ja peruselvytystä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

1.3 Arviointisuunnitelma

PAKOLLINEN TUTKINNON OSA (30ov)		
Sisältö	Suoritustapa	Arviointi
Yksilöllinen vanhustyö (1 ov)	sovitaan erikseen	arvosana
Voimavaralähtöinen vanhustyö (0,5 ov)	sovitaan erikseen	S
Syventävä lääkehoito1 (1 ov)	Koe, harjoitukset	arvosana
Saattohoito (0,5ov)		S
Vanhus sisätautipotilaana 1 (1,5 ov)	Koe, osallistuminen harjoitustunneille	arvosana
Vanhus kirurgisena potilaana 1 (1 ov)	Koe, Harjoitustunnit	arvosana
Ensiapu 2 (0,5ov)	Loppuharjoitus	S
Työelämäetietous 1ov	Arvioitava tehtävä	S
Yrittäjyys 1ov	Koe tai tehtävä	S
Ruotsi 0,5ov	Suulliset harjoitukset	S
Englanti 0,5ov	Suulliset harjoitukset	S
Vanhus sisätautipotilaana 2 (1 ov)	Koe, osallistuminen harjoitustunneille	Arvosana
Vanhus kirurgisena potilaana 2 (1 ov)	Koe, diagnoositehtävä, harjoitustunnit	Arvosana
Muistisairauksien hoito (1 ov)	Koe	Arvosana
Virkeä vanhuus (1,5 ov)	Tehtävä, harjoitukset	Arvosana
Syventävä lääkehoito2 (0,5ov)	Tehtävä	S
Vanhuspotilaan hoitotyö (6ov)	Työssäoppiminen	Arvosana
Vanhustyö (7 ov)	Työssäoppiminen / ammat-tiosaamisen näyttö	Arvosana
VALINNAINEN TUTKINNON OSA (10ov)		
Sisältö	Suoritustapa	Arviointi
Kotihoito palvelumuotona 1ov	Harjoitustunnit	
Sosiaalipalvelut 1ov	Koe	Arvosana
Mielenterveyden hoito ja päihde-ongelmat 1ov		Arvosana
Saattohoito kotona 0,5ov		S
Ravitsemustietous 0,5ov		S
Kotihoito, työssäoppiminen (6ov)	Työssäoppiminen / ammat-tiosaamisen näyttö	Arvosana

Vanhustyö

Jaksot 1-2

VAN10

Voimavaralähtöisyys vanhustyössä 13 ov

OPINTOJAKSOT	Yht.	T	LAB	ITS	TO	OPEN TUN- NIT	OPETTAJA	HUOM!
Yksilöllinen vanhustyö (omana ryhmänä)	40	20		20				
Voimavaralähtöinen vanhustyö (omana ryhmänä)	20	15		5				
Vanhus sisätautipotilaana	60	38	10	12				yhd. SAI
Vanhus kirurgisena potilaana (omana ryhmänä)	40	28	10	2				
Saattohoito	20	15		5				yhd. SAI
Syventävä lääkehoito 1	40	30		10				yhd. SAI
Ensiapu 2	20	12	4	4				yhd. SAI
Työssäoppiminen (tk vo)	240	2		8	230			
tutorointi	7	7						yhd.SAI
Opinnäyte	20	4		16				yhd.SAI
YHTEENSÄ	507	171	24	74	230			

Vanhustyö

Jaksot 3-4
Valinnainen tutkinnon osa
VAN10

OPINTOJAKSOT	Yht.	T	LAB	ITS	TO	OPEN TUN- NIT	OPETTAJA	HUOM!
Kotihoitotyö	80							
Kotihoito palvelumuotona	40	30	4	6				
Sosiaalipalvelut	40	30		10				
Kotihoidon erityiskysymykset	80							
Mielenterveyden hoito ja päihdeongelmat	40	30		10				
Saattohoito kotona	20	15		5				
Ravitsemustietous	20	15		5				
Työssäoppiminen (eri asiakasryhmien hoito kotona)	240	2		8	230			
Lähihoitaja asiakaspalvelutyössä	140							
Työelämä tietous	40	25		15				yhd SAI
Yrittäjyys	40	25		15				yhd SAI
Ruotsi	20	15		5				yhd SAI
Englanti	20	15		5				yhd SAI
Opinnäyte	20	2		18				
Tuutorointi	6	6						lopun jaettu muille jksoille yht. 20h
								yhd SAI
YHTEENSÄ	546	210	4	102	230			

Vanhustyö

Jaksot 5-6

VAN10
Vanhuuden erityispiirteet

OPINTOJAKSOT	Yht.	T	LAB	ITS	TO	OPEN TUN- NIT	OPETTAJA	HUOM!
Yksilöllinen vanhustyö	140							
Pitkäaikaissairaudet								
Sisätautien hoito	50	32	8	10				
Kirurginen hoito	50	32	8	10				yhd.SAI????
Muistisairaudet	40	30		10				erikseen !
Syventävä lääkehoito2	20	15		5				yhd. SAI
Virkeä vanhuus	60	40		20				
Työssäoppiminen (van.pitkäaik. erill.ymp)	280	2		8	270			
Tuutorointi	7	7						yhd.SAI
Opinnäyte	40	4		36				yhd.SAI
YHTEENSÄ	527	162	16	99	270			

Harjoitustunnit vanhustyön koulutusohjelmassa

Vanhus sisätautipotilaana 1,5 ov Harjoitustunnit 8t	EKG, ottaminen ja rytmejä Trakeostomiotilaan hoito CPAP potilaan hoitaminen Kapillaariverinäyttee, erilaiset tutkimukset avoin haava, harjoituksia
Vanhus kirurgisena potilaana 1 1ov Harjoitustunnit 8t	Lisäykset infuusio-nesteisiin Letkutus, lisäosat Kanyloinnin avustaminen Kipupumput Perussidonta, puhdas haava, inf. haava, haavauma Dreneerattu haava Tensio-ommel Ompeleiden poisto Hakasten poisto
Vanhus sisätautipotilaana 2 1 ov Harjoitustunnit 4 t	Eristämiskäytännöt Hoitoelvytys
Vanhus kirurgisena potilaana 2 1ov Harjoitustunnit 4t Valinnainen jakso	Avanne Erikoissidonta - tynkä - alaraajaturvotus - Eden hybinette - käsisidonnat - magneettivyö
Kotihoito palvelumuotona Harjoitustunnit 3t	Suoniverinäytteen ottaminen Korvahuhtelu

